

Kilka uwag do projektowanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości ustawy regulującej wykonywanie niektórych zawodów (tzw. Ustawa deregulacyjna), w tym instruktora sportu, trenerów klasy II, klasy I i klasy mistrzowskiej.

Uważam, że ustawa deregulacyjna, której fragmenty dotyczące zawodu instruktora sportu i trenera opracowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości zamieszczam poniżej idzie w dobrym kierunku. Zawiera jednak zapisy, które budzą wiele zastrzeżeń.

Poniżej tekst projektu ustawy Ministerstwa Sprawiedliwości oraz uzasadnienie zmian dotychczasowych zapisów zawartych w ustawie o sporcie.

Art. 23. W ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.27)) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. 1. **Zorganizowane zajęcia w zakresie sportu w związku sportowym oraz w klubie sportowym uczestniczącym we współzawodnictwie organizowanym przez polski związek sportowy może prowadzić wyłącznie trener lub instruktor sportu*** w rozumieniu ustawy.

2. Do **zadań trenera lub instruktora sportu należy poza prowadzeniem zajęć, o których mowa w ust. 1, przekazywanie aktualnej wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu treningu sportowego i współzawodnictwa sportowego w danym sporcie.***

3. Trenerem lub instruktorem sportu w sportach, w których działają polskie związki sportowe, może być osoba, która:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) posiada co najmniej wykształcenie średnie;
- 3) **posiada wiedzę, doświadczenie i umiejętności do wykonywania zadań trenera lub instruktora sportu***;

4) nie była karana za przestępstwa umyślne popełnione w związku ze współzawodnictwem organizowanym przez polski związek sportowy.”;

2) uchyla się art. 42.

Uzasadnienie projektu ustawy

Zawody: **trener klasy drugiej, trener klasy pierwszej, trener klasy mistrzowskiej, instruktor sportu.**

Projektowana regulacja uchyla wymogi kwalifikacyjne dotyczące zawodów trenera i instruktora sportu. Zgodnie z ustawą o sporcie trenerem lub instruktorem sportu mogła zostać osoba, która ukończyła specjalistyczny kurs w danym sporcie i zdała egzamin końcowy lub ukończyła studia wyższe w obszarze kształcenia umożliwiającym uzyskanie specjalistycznej wiedzy i umiejętności trenerskich lub instruktorskich, posiadała wykształcenie na poziomie co najmniej średnim (instruktor sportu) lub co najmniej świadectwo dojrzałości (trener).

Ustanowienie barier wykonywania zawodu trenera oraz instruktora sportu na podstawie obowiązujących obecnie przepisów ustawy o sporcie nie spełnia kryterium ochrony interesu publicznego. Jest natomiast ograniczeniem konkurencji i zbędnym utrudnieniem dla kandydatów do tych zawodów.

Projektowana ustawa określa, iż trenerem lub instruktorem sportu w sportach, w których działają polskie związki sportowe*, może być osoba, która ukończyła 18 lat, posiada co najmniej wykształcenie średnie, wykonuje zadania trenera lub instruktora sportu, określone w dalszych postanowieniach ustawy, **posiada wiedzę, doświadczenie i umiejętności do wykonywania zadań trenera lub instruktora sportu*** oraz nie była karana za przestępstwa umyślne lub inne popełnione w związku ze współzawodnictwem organizowanym przez polski związek sportowy. **Do zadań trenera lub instruktora sportu należy zaś prowadzenie zorganizowanych zajęć w zakresie sportu w związku sportowym oraz w klubie sportowym uczestniczącym we współzawodnictwie organizowanym przez polski związek sportowy oraz przekazywanie aktualnej wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu treningu sportowego i współzawodnictwa sportowego w danym sporcie*.**

Projektowane rozwiązania spowodują, że dostęp do zawodów trenera oraz instruktora sportu będzie łatwiejszy. **Zredukują również obciążenia administracyjne przez likwidację procedury ubiegania się o uzyskanie zgody ministra właściwego do spraw kultury fizycznej na prowadzenie specjalistycznych kursów trenerów i instruktorów sportu. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, uchylonymi projektowaną regulacją, prowadzenie tych kursów wymagało uzyskania zgody ministra właściwego do spraw kultury fizycznej.***

*-wytłuszczenia A. Świderek

Jestem za ustawą deregulacyjną. Uważam jednak, że może nastąpić przerzucenie obowiązku **kształcenia** instruktorów i trenerów na barki Polskich Związków Sportowych, czytaj PZPS, gdyż:

- do zadań trenera lub instruktora sportu należy prowadzenie zorganizowanych zajęć w zakresie sportu w związku sportowym oraz w klubie sportowym uczestniczącym we współzawodnictwie organizowanym przez polski związek sportowy (PZPS),
- do zadań trenera lub instruktora należy przekazywanie aktualnej wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu treningu sportowego i współzawodnictwa sportowego w danym sporcie (siatkówce),
- trener powinien posiadać wiedzę, doświadczenie i umiejętności do wykonywania zadań trenera lub instruktora sportu (siatkówki).

 Ktoś tę wiedzę i umiejętności musi przekazać przyszłym adeptom zawodu trenerskiego, teraz robiły to uczelnie i podmioty posiadające uprawnienia do prowadzenia tego typu kursów. Teraz Państwo wycofuje się z tego obowiązku pozostawiając go Polskim Związkom Sportowym (PZPS), mimo iż w tekście projektu ustawy jednoznacznego zapisu trudno się doszukać.

- ✚ Należy określić zakres wiedzy i umiejętności różnicujący instruktora i trenera.
- ✚ Ktoś musi wystawić zaświadczenia (dyplomy) poświadczające, że instruktor lub trener ma wystarczające wiadomości umożliwiające mu prowadzenie zajęć. Do tej pory robiło to MSiT, teraz obowiązek ten przejdzie na PZPS (prawdopodobnie zostanie zlikwidowany zajmujący się tym departament w MSiT).
- ✚ Ktoś będzie musiał prowadzić ewidencje trenerów i instruktorów – czytaj PZPS.
- ✚ Instruktor i trener będą musieli ubezpieczać się indywidualnie/cywilnie od następstw nieszczęśliwych wypadków.
- ✚ Doskonalenie zawodowe instruktorów i trenerów oraz wydawanie licencji pozostaje w gestii PZPS.

Chyba, że nikt tego nie będzie robił, a instruktorem bądź trenerem zostanie każdy, kto się sam mianuje na tę funkcję!

Nie wyobrażam sobie aby instruktor lub trener nie posiadali podstawowej wiedzy z zakresu anatomii człowieka, fizjologii, pedagogiki, psychologii, teorii sportu itp.!

Zawód i praca nauczyciela, a przede wszystkim nauczyciela WF w szkole, w wielu punktach jest tożsama z zawodem i pracą trenera, instruktora sportu w danej dyscyplinie. Najczęściej to nauczyciel WF prowadzi zajęcia pozalekcyjne. W siatkówce jest to normą. Nauczyciele mają obowiązek kształcenia się i podnoszenia swoich umiejętności. Nie można dopuścić do tego by instruktorzy bądź trenerzy, w myśl nowej ustawy, pracowali z tą samą młodzieżą nie mając podobnych kwalifikacji jak nauczyciele WF.

Tysiące nauczycieli aby podnosić swoje kwalifikacje uczestniczy teraz w kursach na instruktora sportu z piłki siatkowej.

W krajach Unii (przykład Włochy, Niemcy, Francja, Finlandia itd.), szkolenia instruktorów i trenerów trwają o wiele dłużej niż u nas i kończą się egzaminem. Prawdą jest, że w kursach tych może uczestniczyć każda osoba, trzeba je tylko skończyć i zdać egzamin.

Wg mnie Związek ma dwa wyjścia:

1. Samodzielnie organizować kursy na instruktora sportu i trenera. Wiązało by to się z powołaniem odrębnej komórki w PZPS zajmującej się tylko tymi zagadnieniami. Kursy takie mogłyby być samofinansujące – opłata przez uczestników kursów - przyszłych instruktorów i trenerów.
2. Scedować prowadzenie kształcenia instruktorów i trenerów na wyselekcjonowane jednostki np. Akademie Wychowania Fizycznego z którymi należałoby podpisać

odpowiednie porozumienia. One wydają się najbardziej przygotowane do prowadzenia tego typu działalności.

Nie uciekniemy od tego, że w kursach prowadzonych przez AWF-y, będą mogli uczestniczyć także osoby, które ukończyły 18 lat, mają wykształcenie średnie i nie są studentami AWF-u - chyba, że w trakcie prac w sejmie zapisy te zostaną zmienione.

Należy uważnie obserwować losy ustawy deregulacyjnej gdyż w myśl jej założeń za kształcenie instruktorów i trenerów w danym sporcie będzie odpowiadał właściwy Związek Sportowy (PZPS).

Ze sportowymi pozdrowieniami
Dyrektor Akademii Polskiej Siatkówki
Trener Reprezentacji Polski Kobiet
Alek Świderek